

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Oleg Televca în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 15 decembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Perjun Andrei Xxx, născut la xx xxxxxxxx
xxxx, originar și domiciliat or. Xxxxxx,
str. Xxxxxxxxxx, xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.11.2016 - 15.12.2016;

Instanța de apel: 24.01.2017 - 21.03.2017;

Instanța de recurs: 13.06.2017 - 09.08.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 15 decembrie 2016, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Andrei Perjun a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 225 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Andrei Perjun la 31 iulie 2016, aproximativ la ora 01:00, conducând automobilul model „Ford Fusion” cu n/î XXX xxx, se deplasa pe bd. Mircea cel Bătrîn, mun. Chișinău din direcția str. Igor Vieru spre str. Ion Dumeniuc, mun. Chișinău.

În timpul deplasării, în preajma casei de locuit nr. xx amplasată pe adresa bd. Mircea cel Bătrîn, mun. Chișinău, conducătorul auto Andrei Perjun exprimând neatenție față de trafic, a ignorat prevederile pct. pct. 11 lit. f), 39 alin. (1), 40 alin. (1) lit. b), 45) ale Regulamentului Circulației Rutiere, și ca urmare, în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere 5.50.1 și 5.50.2 Anexa nr. 1 a Regulamentului Circulației Rutiere, „trecere pentru pietoni”, pe marcajul rutier 1.14.1 Anexa nr. 4 a Regulamentului Circulației Rutiere, „liniile paralele cu axa carosabilului, distincte față de celelalte marcaje prin lățimea lor sporită, indică trecerile pentru pietoni”, la trecerea nedirijată pentru pietoni a tamponat pietonii Oleg Vizitiu și Vladimir Ocul, care traversau carosabilul din stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului.

În consecință, în urma impactului, pietonului Oleg Vizitiu, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2186/D din 15 august 2016, vătămări corporale medii, iar pietonului Vladimir Ocul, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2185/D din 15 august 2016, i-a fost cauzată vătămare corporală neînsemnată.

3. Avocatul Oleg Televca în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința lui Andrei Perjun să fie aplicate prevederile art. 55 Cod penal, cu stabilirea unei sancțiuni în limitele acestei norme.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță eronat a interpretat normele din Codul penal, pe de o parte, la stabilirea pedepsei, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 75 Cod penal, și anume, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, iar pe de altă parte, nu a făcut o examinare amplă a tuturor particularităților și circumstanțelor ce caracterizează fapta și făptuitorul, respectiv a stabilit o pedeapsă neechitabilă în privința lui Andrei Perjun.

În speță, inculpatul pentru prima dată a săvârșit abatere de la lege, se căiește sincer de cele întâmplate, se caracterizează pozitiv, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, dimpotrivă ca circumstanțe atenuante au fost stabilite căința sinceră a inculpatului și recunoașterea vinovăției.

În asemenea circumstanțe și având în vedere scopul pedepsei penale prevăzute în art. 61 alin. (2) Cod penal, partea apărării a considerat oportună și legală aplicarea unei pedepse mai blânde în privința lui Andrei Perjun, reieșind din cumulul circumstanțelor expuse, și anume: că deși prin infracțiunea săvârșită au fost provocate leziuni corporale părților vătămate, de către inculpat a fost reparat prejudiciul cauzat, fapt confirmat prin recipisele întocmite personal de către părțile vătămate, anexate la materialele cauzei penale.

Astfel, a indicat apărarea că, echitatea socială a fost restabilită, la fel că corectarea inculpatului este posibilă fără aplicarea unei pedepse penale, a săvârșit o infracțiune din imprudență, respectiv nu se pune problema săvârșirii de noi infracțiuni.

Subsidiar avocatul a invocat că, aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, la stabilirea pedepsei în privința lui Andrei Perjun este oportună, reieșind din faptul că Andrei Perjun pentru prima oară a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut pe deplin vina în cele săvârșite, solicitând, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, ca examinarea cauzei în instanță să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, a fost admis apelul, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Andrei Perjun, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită

pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, ce constituie 4500 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, aceasta încadrând just acțiunile inculpatului în baza prevederilor art. 264 alin. (1) Cod penal, ținând cont și de faptul că cauza a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de apel a respins ca nefondată solicitarea invocată în apel privind aplicarea art. 55 Cod penal, liberarea de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, deoarece prima instanță a subliniat în mod întemeiat că prin acțiunile sale, inculpatul a cauzat unei părți vătămate leziuni corporale medii, iar la a doua parte vătămată, a cauzat vătămare corporală neînsemnată, infracțiunea săvârșită a avut consecințe semnificative, or au avut de suferit două persoane, iar prin prisma art. 61 Cod penal, scopul legii penale nu va fi atins prin liberarea de răspundere penală.

Instanța de apel a precizat că, infracțiunea săvârșită de inculpat are un grad prejudiciabil sporit și chiar dacă inculpatul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și a reparat prejudiciul cauzat, în rezultatul acțiunilor sale au fost cauzate vătămări corporale la două persoane, deci corectarea lui nu este posibilă fără ca acesta să fie supus răspunderii penale, nefiind, astfel, întrunite condițiile prevăzute de art. 55 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a atestat că, deși prima instanță a încadrat corect acțiunile inculpatului Andrei Perjun, totuși sentința emisă nu corespunde exigențelor legislației procesual penale, deoarece la pronunțarea sentinței, prima instanță a încălcat prevederile art. art. 384 alin. (2), 392 alin. (1) Cod de procedură penală.

Or, sentința se adoptă în numele legii și importanța acesteia ca act judiciar cere de la judecători o conștientizare deosebită, pentru legalitatea și temeinicia ei.

Sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, bazându-se pe principiile generale ale efectuării justiției, asigurându-se: contradictorialitatea procesului; egalitatea cetățenilor în fața judecății și a legii, respectarea cinstei și demnității persoanei; cercetarea nemijlocită și publică a probelor; cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a probelor prezentate și administrate; respectarea cerințelor privind publicitatea; secretul deliberării judecătorilor.

Astfel, reieșind din normele procesual penale instanța de apel a subliniat că, deși prima instanță în dispozitivul sentinței i-a stabilit lui Andrei Perjun pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an, în partea motivantă a sentinței a indicat că, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, limitele de pedeapsă sub formă de amendă prevăzute de art. 264 alin (1) Cod penal, constituie minimul 500 unități convenționale (minimul prevăzut de lege art. 64 alin. (3) Cod penal) și maximum de 650 unități convenționale, iar având în vedere că cauza a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, limitele vor fi respectiv 333,4 unități convenționale ($500 - 1/3 =$

333,4) și 433,34 unități convenționale ($650 - 1/3 = 433,34$).

Pe lângă faptul că, în partea descriptivă a sentinței a fost indicată greșit sancțiunea prevăzută de legea penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, prima instanță a calculat greșit limitele aplicării pedepsei și a aplicat prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală în mod eronat, deoarece a redus eronat limitele pedepsei amenzii cu o treime și nu cu o pătrime, după cum stipulează norma legală.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, partea dispozitivă a sentinței nu corespunde cu partea descriptivă a acesteia, deoarece prima instanță în partea motivată a sentinței a argumentat pedeapsa aplicată în mod eronat, iar în dispozitivul sentinței i-a stabilit o altă pedeapsă - cea sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale.

La fel, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei inculpatului prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, deoarece la stabilirea categoriei pedepsei principale, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, aplicându-i pedeapsa sub formă de amendă, însă la pedeapsa complementară, aceasta nu a ținut cont de faptul că, aplicând pedeapsa amenzii în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport nu este aplicabilă, aceasta putând fi aplicată doar în caz dacă lui Andrei Perjun i-ar fi fost aplicată pedeapsa închisorii.

Cu trimitere la prevederile art. art. 7, 61, 75, 77-78 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel a indicat că, scopul legii penale la caz poate fi atins prin aplicarea lui Andrei Perjun a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale.

5. Avocatul Oleg Televca în numele inculpatului, în temeiul pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Andrei Perjun să fie liberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională și aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în limitele acestei norme.

În motivarea recursului a invocat că, la individualizarea pedepsei, atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, deoarece nu au adus nici un argument plauzibil care ar permite excluderea nejustificată a prevederilor art. 55 Cod penal, or în cadrul examinării acestei cauze sunt suficiente probe ce permit instanței de judecată să o plaseze în situația în care poate să pronunțe o hotărâre legală prin care să constate faptul că, corectarea inculpatului este posibilă fără tragerea la răspundere penală și că prin liberarea de răspundere penală va fi atins scopul pedepsei.

Sub acest aspect, apărarea cu trimitere la art. 55 Cod penal și doctrina juridico-penală, a indicat că, liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională constă în aceea că, fapta săvârșită rămâne a fi considerată infracțiune, însă instanța de judecată în condițiile prevăzute de lege, pentru unele infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, dispune înlocuirea răspunderii

penale cu o altă formă de răspundere juridică, ce atrage aplicarea unor sancțiuni administrative.

Posibilitatea corectării persoanei fără a fi condamnată penal are la bază careva condiții: persoana a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, prezența informației conform căreia făptuitorul poate fi corectat fără a i se aplica o pedeapsă penală, atitudinea vinovatului din care rezultă regretul că a săvârșit fapta, atitudine care poate să se manifeste prin căință sinceră, depunere de eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, reparare a pagubei cauzate, colaborare cu organele de drept prin recunoașterea faptei.

Astfel, consideră recurentul că, circumstanțele faptice ale cauzei penale permit înlocuirea răspunderii penale cu tragerea inculpatului la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod penal, din motivul întrunirii cumulative a condițiilor stipulate în norma dată, și anume: persoana învinuită a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă; persoana învinuită își recunoaște vina și lipsa pretențiilor de ordin material.

Subsidiar, recurentul a invocat că, instanța de apel a examinat cauza penală superficial, iar produsul acelei examinări, adică decizia este defectuoasă, contrară legii, nemotivată și neîntemeiată, fapt din care urmează să fie anulată total ca fiind ilegală.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând că, instanța de apel la capitolul individualizării pedepsei a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75, 76 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta săvârșită.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă ca temei de casare pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, criticând decizia instanței de apel sub aspectul refuzului aplicării prevederilor art. 55 Cod penal.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele

(regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Totodată, Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, Colegiul penal menționează, că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de judecată trebuie să se conducă de limitele de pedepse stabilite de sistemul dreptului penal, care sunt relativ determinate.

Aceste pedepse sunt: minimum și maximum prevăzut de fiecare infracțiune în textul incriminator.

Categoriile pedepselor sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă – amendă, până la cea mai aspră – detențiunea pe viață.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, Codul penal prevede și liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională (art. 55 Cod penal), care poate fi aplicată doar în cazul când instanța de judecată constată că în cauză sunt întrunite condițiile obligatorii prescrise de această normă și anume: a) infracțiunea săvârșită să fie de categoria celor ușoare ori mai puțin grave (cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. art. 181¹, 256, 303, 314, 326 alin. (1), (1¹), 327 alin. (1), 328 alin. (1), 332 alin. (1), 333 alin. (1), 334 alin. (1), (2), 335 alin. (1) și 335¹ alin. (1) Cod penal); b) să fie săvârșită pentru prima oară; c) să-și recunoască integral vina; d) să fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune; e) să se constate că corectarea persoanei vinovate este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că, prin sintagma „poate” din textul alin. (1) art. 55 Cod penal, aplicarea acestei norme nu trebuie înțeleasă ca o obligație a instanței de judecată, or, alin. (1) stipulează că, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională.

Prin urmare, instanța de judecată, care ținând cont de prevederile art. art. 26, 101 Cod de procedură penală, adoptă soluția, inclusiv și în baza propriei convingeri, la care a ajuns prin interpretarea prevederilor art. 55, dar și art. 75 Cod penal.

Astfel, în situația când instanța consideră că, corectarea persoanei vinovate nu va putea fi atinsă prin soluția de liberare de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, nu va aplica prevederile art. 55 Cod penal, dar va dispune aplicarea pedepsei prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia persoana se condamnă.

În speța discutată, Colegiul penal consideră că, instanța de apel corect a

conchis că în privința inculpatului nu este temei de aplicare a art. 55 Cod penal, deoarece infracțiunea săvârșită de inculpat are un grad prejudiciabil sporit și chiar dacă inculpatul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și a reparat prejudiciul cauzat, în rezultatul acțiunilor sale au fost cauzate vătămări corporale la două persoane, deci corectarea lui nu este posibilă fără ca acesta să fie supus răspunderii penale, nefiind, astfel, întrunite condițiile prevăzute de art. 55 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs atestă că, criticile formulate de recurent prin care se susține posibilitatea aplicării în privința inculpatului Andrei Perjun a prevederilor art. 55 Cod penal, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4, soluție, pe care instanța de recurs o însușește pe deplin și, a cărei reluare nu se mai impune.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală, pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată corect, este echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale - de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpat și alte persoane, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Oleg Televca în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Perjun Andrei Xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev